

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Cob/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314207835
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8314207835.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: AGRIFOP, a.s. Stakčín, Duchnovičova 573/18, 067 61 Stakčín, IČO: 31 713 238, zast. 1./ JUDr. Ján Vovčík DREVOPLAST, Tajch 769/9, 067 81 Belá nad Cirochou, IČO: 14295784, 2./ C. M., O.. X.XX.XXXX, Z. XXX/X, XXX XX V. O. N., právne zastúpená JUDr. Mariánom Bacákom, advokátom, Partizánska 1834/26, 069 01 Snina, IČO: 37940864, proti žalovaným: 1./ X. Š., O.. X.XX.XXXX, V. M. XXX/XX, XXX XX V. O. N., zast. JUDr. Jánom Holotom, advokátom, Komenského 2791/35, 069 01 Snina, IČO: 30629675, 2./ C.. U. B., O.. XX.X.XXXX, V. L. XXXX/XX, XXX XX F., zast. JUDr. Vladimírom Kotosom, advokátom, Žižkova 6, 040 01 Košice, IČO: 42104360, o zaplatenie 71.311,08 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 12Cb/48/2014-655 zo dňa 20.2.2019 a odvolaní zástupkyne žalobcu v 2./ rade proti uzneseniu č.k. 12Cb/48/2014-675 zo dňa 2.4.2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Potvrďuje uznesenie súdu prvej inštancie.

Žalovaný v 1/ rade má proti zástupcom žalobcu spoločný a nerozdielny nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalovaný v 2/ rade má proti zástupcom žalobcu spoločný a nerozdielny nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„Súd žalobu z a m i e t a.

Priznáva žalovanému v prvom rade náhradu trov konania voči zástupcom žalobcu v prvom a druhom rade v rozsahu 100%.

Priznáva žalovanému v druhom rade náhradu trov konania voči zástupcom žalobcu v prvom a druhom rade v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

2. Aplikujúc ust. § 451 Občianskeho zákonníka a § 179 ods. 1, § 182 ods. 1, § 391, § 394 ods. 2, § 397 a §181 ods. 2 všetko Obchodného zákonníka mal súd prvej inštancie preukázať, že podanou žalobou sa zást. žalobcu v 1/ a 2/ rade domáhali, aby súd zaviazal žalovaného v prvom rade uhradiť žalobcovi sumu 71.311,08 eur s úrokom z omeškania vo výške 16 % ročne od 24.6.2004 do zaplatenia a na úhradu trov konania a aby zaviazal žalovaného v druhom rade uhradiť žalobcovi sumu 38.859,93 eur spolu s 16 % úrokom z omeškania ročne od 24.6.2004 do zaplatenia a na úhradu trov konania.

Vo svojej žalobe žalobca uviedol, že žaloba bola podaná v zmysle ustanovení § 182 ods. 2 Obchodného zákonníka a akcionári JUDr. Ján Vovčika a C. M. sú v zmysle týchto ustanovení oprávnení uplatniť nároky v mene spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín. Svoju žalobu opiera o rozsudok Krajského súdu v V. č. 43Cb 15/98 zo dňa 1.7.2002, ktorý v obchodnej veci žalobcu 1/ JUDr. Ján Vovčika, 2/ C.. C. P. proti žalovaným 1/ L.. L. Z. F. M. P. F. F., R..F.. X. M., 2/ X. Š. a 3/ C.. U. B., ktorým bolo rozhodnuté, že kúpne zmluvy o kúpe cenných papierov sú neplatné. Súd v odôvodnení odmietol námietku dobromyseľnosti žalovaných v druhom a treťom rade pri nadobúdaní vlastníckych práv k cenným papierom emitenta AGRIFOP, a.s. Stakčín. Na základe tohto rozsudku nadobudol JUDr. Ján Vovčík vlastnícke práve od X. Š. v počte akcií 68 700 a C.. C. P. nadobudol od C.. U. B. vlastnícke právo k cenným papierom v počte 37 436 s účinnosťou ex tunc od 3.3.1998.

Základné imanie spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín je rozdelené na 229 855 ks akcií. Spoločnosť AGRIFOP, a.s. Stakčín v roku 1997 vyplatila žalovanému v prvom rade sumu 71.311,08 eur za 68 700 ks akcií s výnosom na 1 ks akcie 1,038 eur a žalovanému v druhom rade sumu 38.859,93 eur za počet akcií 37 436 s výnosom 1,038 eur na akciu. Obaja keďže neboli dobromyseľný a títo prijali plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol a sú povinní bezdôvodné obohatenie vydať. Žalobca poukázal na ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka. Ďalej poukázal, že okamžikom odpadnutia právneho dôvodu sa poskytnuté plnenie stáva bezdôvodným obohatením a v tejto veci tento okamih nastal právoplatnosťou rozsudku Krajského súdu v V. č. 43Cb/15/98 zo dňa 1.7.2002 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR v Bratislave č. 4Obo/148/03 zo dňa 22.4.2004, t.j. dňom 24.6.2004. Začiatok plynutia premlčacej doby teda nastal dňom 24.6.2004. Akcionári emitenta AGRIFOP, a.s. Stakčín, ktorí podali túto žalobu oznamovali spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín, aby si splnili svoju zákonnú povinnosť vymáhania dividend s príslušenstvom od žalovaných v prvom a druhom rade. Spoločnosť AGRIFOP vôbec na tieto oznámenia nereagovala. Žalovaní v prvom a druhom rade boli a sú členovia predstavenstva spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín.

3. Základnými námietkami zo strany žalovaných bola námietka nedostatku aktívnej legitímácie na strane zást. žalobcu, námietka premlčania. K otázke aktívnej legitímácie žalovaní namietali, že zástupcovia žalobcu ako minoritní akcionári nespĺňali podmienku vlastníctva 5% akcií základného imania spoločnosti AGRIFOP, a.s. Na preukázanie týchto skutočností boli zo strany zástupcov žalobcu predložené doklady a to výpis z účtu akcionára zo dňa 26.6.2014, podľa ktorého zást. žalobcu v prvom rade bol vlastníkom 2,309 % akcií a zást. žalobcu v druhom rade bola vlastníkom 5,081 % akcií spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín. Taktiež boli predložené výpisy z účtu majiteľa účtu zo dňa 1.6.2006 so stavom k 3.3.1998, kde JUDr. Ján Vovčík Drevoplast bol vlastníkom 29,888 % akcií spoločnosť AGRIFOP, a.s. Ďalej zástupcovia žalobcov v prvom a druhom rade predložili súdu žiadosť o vrátenie výnosov a dividend za obdobie od roku 1997 doručená spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín do rúk člena predstavenstva X. Š., upozornenie pred podaním žaloby zo dňa 3.11.2004 adresovaná X. Š. predsedovi predstavenstva, oboznámenie s vykonaním právnych úkonov výzvou a upozornenie doručené spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín dňa 25.6.2004, ktorou upozornil predsedu predstavenstva na povinnosť vymáhať vyplatené výnosy z cenných papierov od X. Š. a C.. U. B., výplata výnosu z cenných papierov za obdobie od roku 1998 adresovaná do rúk X. Š., predsedu predstavenstva zo dňa 22.6.2004, ktorým upozorňoval zást. žalobcu v prvom na rade na právoplatné rozhodnutia Krajského súdu v V. a najvyššieho súdu SR. K otázke aktívnej legitímácie je potrebné uviesť, že dňa 1.6.2006 aj 14.2.2005 bol vyhotovený výpis z účtu majiteľa cenných papierov s platnosťou ku dňu 3.3.1998 takže je reálny predpoklad, že v roku 2004, keď boli zasielané hore uvedené výzvy bol zástupca žalobcu vlastníkom 5% akcií spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín.

4. Zástupcovia žalobcu svoj nárok odôvodnili ako bezdôvodné obohatenie a vychádzajú z rozhodnutí Krajského súdu v V. č. 43Cb/15/98 zo dňa 1.7.2002, ktorým súd rozhodol, že kúpna zmluva o kúpe a predaji cenných papierov zo dňa 22.8.1997 č. X/CP/XX/X uzavretá medzi JUDr. Jánom Vovčíkom a L.. L. Z., F. M. P. Ú. F. R..F.. je neplatná, že kúpna zmluva o kúpe a predaji cenných papierov č. X/CP/XX/X zo dňa 22.8.1997 uzavretá medzi C.. C. P. a L.. L. Z., F. M. P. F. R..F.. je neplatná. Ďalej rozhodol, že zmluva o kúpe cenných papierov uzavretá dňa 2.3.1998 medzi L.. L. Z., F. M. P. a X. Š. je

neplatná (týkala sa počtu akcií 68 700), rovnako je neplatná zmluva uzavretá medzi L.. L. Z. a C.. U. B. dňa 20.3.1998 (týka sa počtu akcií 37 435). Žalovaní X. Š. a C.. U. B. boli zaviazaní vrátiť tieto akcie spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín. Bol predložený aj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 4Obo/148/03 zo dňa 22.4.2004, ktorým bol hore uvedený rozsudok potvrdený. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.6.2004 a taktiež bolo predložené uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 1Obdo V 72/2004 zo dňa 31.3.2005, ktorým bolo dovolanie C.. U. B. a X. Š. voči hore uvedeným rozsudkom odmietnuté. V tomto konaní ide o dividendy za rok 1997, ktoré boli žalovaným v prvom a druhom rade vyplatené v roku 1998. V danom prípade je nepochybné, že nárok uplatnený zástupcami žalobcov v prvom a druhom rade je premlčaný. Zástupcovia žalobcov uviedli, že začiatok premlčacej lehoty je odo dňa nasledujúce po právoplatnosti hore citovaných rozhodnutí t.j. od 24.6.2004. Žaloba bola podaná dňa 23.6.2014. V danom prípade aj keď bezdôvodné obohatenie upravuje Občiansky zákonník, Obchodný zákonník má komplexnú úpravu ustanovení o premlčaní. Aj keď osobitne neupravuje začiatok plynutia premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení, je nepochybné, že je potrebné použiť ustanovenia Obchodného zákonníka. Súd je toho názoru, že v danom prípade je začiatok plynutia premlčacej lehoty podľa ustanovení § 391 Obchodného zákonníka a to odo dňa nasledujúceho po vyplatení dividend za rok 1997 žalovaným v prvom a druhom rade. Dividendy boli vyplatené v roku 1998, premlčacia lehota štyroch rokov uplynula v roku 2002, žaloba bola podaná v roku 2014. Nárok je jednoznačne premlčaný. Aj keby súd počítal začiatok premlčacej doby tak, ako to tvrdili zástupcovia žalobcov v prvom a druhom rade t.j. odo dňa nasledujúceho od právoplatnosti rozsudku t.j. od 24.6.2004, uplynutím štyroch rokov je nárok premlčaný t.j. najneskoršie dňom 24.6.2008. Z prednesov strán sporu vyplýva, že každá zo strán si bola vedomá toho, že uplatnený nárok je premlčaný.

5. Zástupcovia žalobcov v prvom a druhom rade však namietali, že námietka premlčania vznesená zo strany žalovaných v prvom a druhom rade je v rozpore s dobrými mravmi. Keďže táto námietka bola v konaní zásadná je potrebné venovať jej viac pozornosti.

Inštitút premlčania plní funkciu posilnenia právnej istoty účastníkov právnych vzťahov tým, že stimuláciou veriteľa k včasnému uplatneniu práva zabraňuje tomu, aby dlžník nebol ohľadne svojich povinností vystavený po časovo neobmedzenú dobu donucujúcemu zákroku veriteľa, spočívajúceho v uplatnení práva na súde. Dobré mravy predstavujú mimoprávne normy a predstavujú mimoprávny morálny normatívny systém. Ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakotvujú základné podmienky tzv. chráneného výkonu subjektívnych práv. V zmysle teórie súkromného práva takýmito podmienkami je kumulatívne splnenie nasledovných predpokladov: existencia práva v dobe výkonu, musí byť uplatnený v súlade so zákonom, byť primeraný s ohľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a zároveň musí byť v súlade s dobrými mravmi. V súčasnosti došlo k posunu v tom, že za určitých okolností môže byť uplatnená námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Z hľadiska podmienok, za ktorých je výkon práva vzniesť námietku premlčania v rozpore s dobrými mravmi, stanovila súdna prax nasledovne: Dobrým mravom zásadne neodporuje, ak niekto namieta premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, pretože inštitút premlčania prispieva k istote v právnych vzťahoch, je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Uplatnenie námietky premlčania by sa priečilo dobrým mravom len vo výnimočných prípadoch, kedy by bolo výrazom zneužitia tohto práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej lehoty nezavinil a voči ktorému by za tejto situácie zánik nároky vymáhanej pohľadávky bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a dôvody, pre ktoré svoje právo neuplatnil. Odôvodnenosť námietky oprávneného a ním argumentovaná neprimeraná tvrdosť zostáva na úvahe a posúdení súdu. Súd musí vychádzať predovšetkým z okolností konkrétneho prípadu, pričom súd prihliada predovšetkým na to, za akých okolností bola námietka premlčania vznesená a za akých okolností k premlčaniu došlo a prípadne samotnú ujmu, ktorá veriteľovi v dôsledku účinkov premlčania hrozí. Úmysel poškodiť druhého účastníka námietkou premlčania však nemožno vyvodiť z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale z konkrétnych okolností, za ktorý bola námietka premlčania uplatnená. Je nesporné, že v ojedinelých prípadoch môže nastať situácia, kedy uplatnenie a výkon práva vzniesť námietku premlčania je prejavom zneužitia práva, neprimeranej tvrdosti alebo šikany na úkor druhého účastníka právneho vzťahu, ak tento márne uplynutie premlčacej doby nezavinil alebo mu v uplatnení práva bránili objektívne prekážky, ktoré nemohol ani pri vynaložení všetkého úsilia odvrátiť.

V danom prípade namietali zástupcovia žalobcu, že vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. V tomto prípade, podľa názoru zástupcov žalobcu by mali žalovaní v prvom a druhom rade ako štatutárni zástupcovia žalobcu žalovať sami seba. Avšak na druhej strane zástupcovia žalobcov nijakým spôsobom nepreukázali, prečo žaloba bola podaná až 10 rokov po právoplatnosti citovaných

rozhodnutí a až 16 rokov po vyplatení dividend za rok 1997 žalovaným v prvom a druhom rade. V roku 2004 zástupcovia žalobcov upozorňovali štatutárnych zástupcov spoločnosti AGRIFOP, a.s., že by mali vymáhať nároky voči žalovaným v prvom a druhom rade, ale od vtedy neboli preukázané žiadne kroky, ktoré by viedli k vymáhaniu uplatnenej pohľadávky. Neboli predložené a uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by bránili zástupcom žalobcu v prvom a druhom rade uplatniť nárok na súde včas. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočností má súd za to, že neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré preukazovali, že uplatnená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi.

Na základe vyššie uvedených skutočností je nepochybné, že uplatnený nárok je premlčaný, preto súd z toho dôvodu žalobu zamietol. Keďže už pre tento dôvod bola žaloba zamietnutá, súd sa už ďalšími okolnosťami a tvrdenými skutočnosťami nezaoberal.

6. Aplikujúc ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 v danom prípade bol žalobca neúspešný, preto súd priznal náhradu trov konania žalovaným v prvom a druhom rade v rozsahu 100 % voči zástupcom žalobcu v prvom a druhom rade v súlade s ustanovenia § 182, ods. 3 Obchodného zákonníka. Výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

7. Uznesením č.k. 12Cb/48/2014-675 zo dňa 2.4.2019 súd prvej inštancie rozhodol takto:

„Zástupkyňa žalobcu v 2/ rade C. M. o d n í m a oslobodenie od súdnych poplatkov počnúc odo dňa 12.4.2018.“

8. V dôvodoch tohto uznesenia okresný súd uviedol, že uznesením sp. zn. 12Rob/82/2014-75 zo dňa 18. augusta 2014 súd priznal obidvom zástupcom žalobcu oslobodenie od súdnych poplatkov.

9. Podaním zo dňa 25.6.2018 žalovaný v 2/ rade požiadal súd, aby súd konal vo veci oslobodenia od súdnych poplatkov žalobkyne v 2/ rade a odňal jej 100 % oslobodenie od súdneho poplatku pre celé konanie. V žiadosti uviedol, že v právnej veci žalobcu v 2/ rade C. M. proti žalovanému v 2/ rade C.. U. B. R. F.. v konaní o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v P. sp. zn. 1Cob/41/2015-2097 zo dňa 14.7.2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu B. sp. zn. 12Cb/113/2006-326 zo dňa 18.5.2007 spoločnosť AGRIFOP, a.s. Stakčín na základe výzvy žalobkyne v 2/ rade doposiaľ vyplatila v prospech žalobkyne v 2/ rade sumu 20.000,-eur. Žalobkyňa v 2/ rade taktiež ako oprávnená vedie voči spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín exekučné konanie vedené na exekútorskom úrade U.. W. I. pod sp. zn. XXX W., XXEk/XXX/XXXX, predmetom ktorej je vymáhanie pohľadávky vo výške 52.802,44 eur s príslušenstvom. Žalovaný v 2/ rade poukázal na ust. § 254 CSP a na to, že u žalobkyne v 2. rade je na základe uvedených skutočností preukázaná dôvodnosť ani pre čiastkové oslobodenie od súdnych poplatkov.

10. V danom prípade bolo zistené, že žalobkyne v 2/ rade bola na základe právoplatných súdnych rozhodnutí vyplatená najmenej suma 23.000,- eur a to dňa 12.4.2018 suma 5.000,-eur, dňa 18.4.2018 suma 5.000,- eur, dňa 17.5.2018 suma 10.000,- eur a dňa 19.7.2018 suma 3.000,- eur a teda na základe týchto novozistených skutočností súd dospel k záveru, že na strane žalobkyne v 2/ rade došlo k takej zmene pomerov, ktoré neodôvodňujú oslobodenie od súdneho poplatku, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a žalobkyne v 2/ rade priznané oslobodenie od súdnych poplatkov odňal s účinnosťou od 12.4.2018.

11. Proti tomuto rozsudku prostredníctvom všetkých svojich zástupcov podal v celom rozsahu včas odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP.

12. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s právne relevantnou skutočnosťou v konaní a písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadne vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Ďalšej žalobca v podanom odvolaní nesúhlasil s tvrdením okresného súdu, že neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré svedčia, že uplatnená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi, keď zástupcovia žalobcu ako minoritní akcionári podali akcionársku žalobu ako posledný krok vynúiteľnosti práva a žalovaní v 1/ a 2/ rade ju uplatnili proti žalobcovi, na úkor ktorej sa podľa žalobcu obohatili a kde boli a sú žalovaní v 1/ a 2/ rade od vzniku spoločnosti žalobcu zároveň v postavení štatutárov. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že tí čo namietali premlčanie sami zapríčinili márne uplynutie premlčacej doby ako štatutári, ktorí nechceli konať sami od seba. Uplatnenie námietky premlčania podľa žalobcu zo strany žalovaných je nepoctivé a prejavom jednoznačného výkonu práva odporujúceho dobrým mravom, poukazujúc pritom na dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti žalovaných ako členov predstavenstva žalobcu vymáhať bezdôvodné obohatenie od samých

seba. Zástupcovia žalobcu ako minoritní akcionári podľa žalobcu nezavinili márne uplynutie premlčacej doby, keďže žalobu mohli podať iba štatutári, ktorí sú zároveň žalovanými v 1/ a 2/ rade v mene spoločnosti a mali ju podať voči sebe ako akcionárom, ktorí získali dividendy z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Žalobca tvrdil, že výkon práva namietat' premlčanie uplatneného nároku, zo strany žalovaných bol len prostriedkom umožňujúcim ponechať si protizákonné bezdôvodné obohatenie a poškodiť žalobcu a minoritných akcionárov - zástupcov žalobcu v 1/ a 2/ rade. Zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmysla účelu sledovaného právnou normou zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúcich bolo bez významu. Podľa žalobcu síce išlo o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva na úkor žalobcu a minoritných akcionárov - zástupcov žalobcu v 1/ a 2/ rade, a teda o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. O tom svedčí aj skutočnosť, že na pojednávaní nevysvetlili čo bolo úmyslom a účelom namietania a premlčania z ich strany a ani aký význam mal výkon práva namietat' premlčanie pre nich a pre žalobcu.

13. V ďalšom žalobca poukázal na skutočnosť, že žalovaný v 1/ a 2/ rade sú podozriví z rozsiahlej ekonomickej trestnej činnosti vykonávanej v spoločnosti žalobcu, a to konkrétne z prečinu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie, ďalej krátenia dane a poisteného, marenie výkonu správy daní.

14. S poukazom na ust. §179 ods. 9 Obchodného zákonníka je podľa žalobcu zákonná povinnosť predstavenstva vymáhať plnenia poskytované akcionárov v rozpore so zákonom.

15. Preto v tejto súvislosti žalobca poukázal na nálezy Ústavného súdu vo veci II. ÚS 176/2011 zo dňa 20.4.2011 a IV. ÚS 542/2013 zo dňa 23.9.2013, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu ČR vo veci sp. zn. 25Cdo/3319/2013 zo dňa 24.9.2015 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23.1.2018 sp. zn. 27Cdo/2826/2017, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu ČR vo veci 25Cdo/2648/2003 s tým, že žalobca mal za to, že právny záver súdu prvej inštancie, že uplatnená námietka premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, je z pohľadu princípu právnej istoty a ústavného hľadiska neudržateľná.

16. V okamihu poskytnutého plnenia žalobcom žalovaným - vyplatením dividend a rozdelením zisku bol podľa žalobcu daný právny dôvod na prijatie predmetného plnenia, keďže žalovaní boli akcionári - vlastníci papierov žalobcu. Tento právny dôvod následne v dôsledku právnej skutočnosti strate vlastníctva akcií, a teda strate akcionárskych práv žalovanými na základe právoplatného rozhodnutia Krajského súdu Bratislava v spojitosti s rozsudkom Najvyššieho súdu Bratislava (zrejme mal žalobca na mysli Najvyššieho súdu Slovenska - poznámka odvolacieho súdu) o určení neplatnosti zmlúv o kúpe cenných papierov a vzájomných plnení podľa žalobcu odpadol, a to s účinkami ex tunc. Poskytnuté plnenie žalobcom sa stalo bezdôvodným obohatením v okamihu odpadnutia právneho dôvodu (strate vlastníctva akcií a teda strate akcionárskych práv žalovanými s účinkami ex tunc), t.j. dňa 24.6.2004, deň po právoplatnosti citovaných rozhodnutí. Žalovaní boli pri nadobúdaní vlastníckeho práva k akciám nedobromyseľní a konali s úmyslom poškodiť akcionárov, čo bol aj právny dôvod určenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu s účinkami ex tunc, ktorým nadobudli vlastnícke právo k akciám. Týmto podľa žalobcu vyriešená aj prejudiciálna otázka dobromyseľnosti žalovaných ako akcionárov o tom, že boli dobromyseľnými majiteľmi akcií. Ide o res iudicata, pre súd je to záväzná. Keďže dividendy patria vlastníčkovi akcií, žalovaní v 1/ a 2/ rade nemohli podľa žalobcu byť dobromyseľní ani pri prijímaní dividend, pretože boli od počiatku nedobromyseľní držiteľia akcií. Nebonitárny vlastník je povinný vydať nie len samotnú vec, ale aj všetko čo k nej pribudlo, v tomto prípade dividendy.

17. Výšku bezdôvodného obohatenia, tak ako ju žalobca vyčíslil považuje za nespornú, a to preto, že žalovaní v 1/ a 2/ rade nenamietali a neargumentovali jedínu nesprávnosť.

18. So zreteľom na uvedené v rámci svojho odvolacieho návrhu žiadal žalobca, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovel v plnom rozsahu a zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade znášať trovy celého konania.

19. Rovnako včas a v celom rozsahu podala odvolanie zástupkyňa žalobcu v 2/ rade proti uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 2.4.2019 z odvolacích dôvodov uvedených podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP.

20. Podľa zástupkyne žalobcu v 2/ rade súd prvej inštancie nevzal do úvahy skutočnosti, na ktorých sa nič nezmenilo a ktoré nepochybne vyplývajú zo spisu, a to je, že je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a matka šiestich maloletých detí s jediným príjmom, a to štátnou sociálnou dávkou - prídavok na dieťa vo výške 26,68 eur na každé dieťa. Rovnako súd prvej inštancie podľa odvolateľky odignoroval skutočnosť mu známu z rozhodovacej činnosti, a to, že zástupkyňa žalobcu v 2/ rade viac ako 12 rokov v niekoľkých súdnych konaniach vymáha od žalobcu vyplatenie dividend, resp. zaplataenie náhrady škody z dôvodu protiprávneho rozdeľovania zisku spoločnosti s tým, že v priebehu tohto obdobia si zástupkyňa žalobcu musela na zabezpečenie bežného života požičiavať z rôznych zdrojov nemalé finančné prostriedky. Súd prvej inštancie mal za preukázané iba samotné konštatovanie uvedené v podaní žalovaného v 2/ rade, ktorý žiadal, aby súd konal vo veci oslobodenia od súdnych poplatkov žalobkyne v 2/ rade s tým, že žalovaný v 2/ rade nie je ani účastníkom konania o oslobodení či odňatí súdneho poplatku.

21. V ďalšom odvolateľka poukázala na to, že zákon o súdnych poplatkoch neobsahuje žiadnu špeciálnu úpravu úhrady súdneho poplatku v prípade akcionárskych žalôb. Je teda nutné vychádzať zo všeobecných ustanovení zákona a vykladať ich v prospech práva kvalifikovaného akcionára na podanie akcionárskej žaloby. Poukazujúc na analógiu všeobecných oslobodení od súdnych poplatkov nemusí ísť iba o majetkové pomery účastníka. Najvyšší súd ČR vyvodil, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada tiež na povahu uplatnenia nároku a ďalším podobným okolnostiam, čo podľa názoru zástupkyne žalobcu v 2/ rade dopadá práve na tento špecifický prípad.

22. So zreteľom na uvedené skutočnosti preto zástupkyňa žalobcu v 2/ rade navrhla, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie.

23. Žalovaný v 2/ rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu zástupcov žalobcu mal a to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, dostatočne odôvodnené a poskytuje odpovede na všetky podstatné otázky.

24. Poukazujúc na ust. § 387, § 391 a § 597 všetko Obchodného zákonníka je podľa žalovaného v 2/ rade predmetom tohto konania vyplatenie dividend, o ktorých sa rozhodovalo na valnom zhromaždení dňa 24.4.1998, a ku ktorých výplata došlo v tom istom roku, a to na základe majetkových práv spojených s vlastníctvom akcií spoločnosti Agrifop, ktoré nadobudli žalovaní na základe zmluvy o kúpe cenných papierov s tým, že predmetné zmluvy boli rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave určené za absolútne neplatné. Pri absolútnej neplatnosti treba podľa žalovaného v 2/ rade striktné vychádzať z toho, že právny úkon je neplatný od samého počiatku. Z toho vyplýva, že plnenia poskytnuté na jeho základe je bezdôvodným obohatením, teda plnením bez právneho dôvodu, a to odo dňa kedy k takémuto plneniu prišlo, nakoľko neplatnosť právneho úkonu nastala priamo zo zákona, tzn., že rozhodnutie súdu o tom, že právny úkon je absolútne neplatný má charakter deklaratórny.

25. Žaloba bola podaná dňa 23.4.2014. Dividendy boli uplatnené v roku 1998 a premlčacia lehota 4 rokov plynula v roku 2002, žaloba bola podaná v roku 2014. Podľa žalovaného v 2/ rade nárok je jednoznačne premlčaný. Aj keby súd určil začiatok premlčacej doby tak, ako to tvrdili zástupcovia žalobcov v 1/ a 2/ rade odo dňa nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku, t.j. od 24.6.2004 uplynutím 4 rokov je nárok premlčaný, t.j. najneskôr 24.6.2008. Ako to konštatoval súd prvej inštancie, že nárok žalobcov je premlčaný medzi stranami sporu nie je. V tejto súvislosti žalovaný v 2/ rade poukázal na právoplatný rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 1Cob/41/2015, ktorého predmetom boli dividendy za roky 1998 až 2004.

26. Pri posudzovaní korelácie námietky premlčania s dobrými mravmi podľa žalovaného v 2/ rade súdnej aplikácii práva je potrebné rešpektovať zásadu reštriktívnosti výkladu príslušných právnych noriem a nerozširovať možnosť takého výkladu nad nevyhnutnú mieru. Lahko by sme skĺzli do štádia príliš širokého uplatňovania rozpornosti výkonu práva s dobrými mravmi, čo viedlo k obmedzeniu subjektívnych práv nad zákonnú mieru, čo v praxi znamená, že aplikácia tohto inštitútu je v praxi spravidla výnimočná.

27. V prejednávanej veci žalovaný v 2/ rade v čase vyplácania dividend nebol účastníkom sporu vedenom na Krajskom súde Bratislava pod sp. zn. 43Cb/15/98 o určenie neplatnosti zmlúv o kúpe cenných papierov, čiže nemohol mať objektívnu vedomosť o tom, že ním prijatá dividenda mohla by prijatá bez právneho dôvodu. O neplatnosť týchto zmlúv bolo právoplatne rozhodnuté až 23.6.2004,

pričom však jeho právo na vyplatenie dividend nebolo žalobcom do tohto dátumu nijako rozporované a z uvedeného dôvodu nemožno spochybňovať jeho dobromyseľnosť a tým spojenú aplikáciu § 179 ods. 1 Obchodného zákonníka na tento prípad. Navyše zástupcovia žalobcu nijakým spôsobom nepreukázali prečo žaloba bola podaná až 10 rokov po právoplatnosti rozhodnutia a neplatnosti zmlúv a 16 rokov po vyplatení dividend za rok 1997 žalovaným, a to aj napriek tomu, že v roku 2006 žalobcovia žiadali o vrátenie dividend za roky 1998 - 2002.

28. Za relevantnú považoval žalovaný skutočnosť, že v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 43Cb/15/1998 nebol účastníkom konania a ním sa stal až na základe uznesenia zo dňa 20.8.1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 8.9.1999. Teda až v roku 1999, kedy mu bolo doručené uznesenie, sa stal účastníkom konania a nadobudol vedomosť o tom, že bola podaná žaloba aj voči nemu. Naopak dividendy boli vyplatené ešte v roku 1998, teda je nesporné, že žalovaný v 2/ rade bol pri vyplatení dividend za roky 1997, ktoré boli uplatnené v roku 1998 dobromyseľný. Z uvedeného dôvodu sotva možno podľa žalovaného v 2/ rade polemizovať s tým, že námietka premlčania zo strany žalovaného v 2/ rade je v rozpore s dobrými s dobrými mravmi, nehovoriac o skutočnosti, že žalobcom nič nebránilo podať žalobu včas a nie 10 rokov po právoplatnosti konania 43Cb/15/1998 a 16 rokov po vyplatení.

29. Naopak, jediným skutočným dôvodom tak neskoro podanej žaloby bol žalobcami sledovaný účel obchádzania platenia súdnych poplatkov.

30. Poukazom na uvedené žalovaný v 2/ rade navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

31. Žalovaný v 1/ rade sa k podanému odvolaniu zástupcov žalobcu nevyjadril.

32. Zástupcovia žalobcu vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného v 2/ rade uviedli, že výnimočné je dané konanie skutočnosťou, že žalovaní dlhodobo ignorovali zákonnú povinnosť ako členov predstavenstva žalobcu vymáhať bezdôvodné obohatenie od samých seba a sami zapríčinili márne uplynutie premlčacej doby ako štatutári, keďže nechceli konať sami od seba. Svojím úmyselným opomenutím nepodať žalobu na seba sa obohatili z právneho dôvodu, ktorý odpadol na úkor žalobcu sumou vo vysokom rozsahu. Nepochybne podľa žalobcu zmysel, účel a význam má výkon práva namietat' premlčanie iba pre žalovaných a poškodzuje žalobcu. Toto podľa žalobcu preukázateľné odôvodňuje výnimočnosť aplikácie inštitútu výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi v súvislosti s namietaním premlčania v danom prípade.

33. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Cob/41/2015, ktorého predmetom boli uplatnené dividendy za roky 1998 až 2004, a na závere ktorého žalovaný v 2/ rade poukazuje, že nespĺňa podľa žalobcu podmienku existencie rovnakého alebo analogického skutkového stavu, pretože predmetom tohto konania je vydanie bezdôvodného obohatenia.

34. Konštatovanie žalovaného v 2/ rade, že tento nebol účastníkom konania vedeného na Krajskom súde Bratislava pod sp. zn. 43Cb/15/1998 je podľa žalobcu právne irelevantné, keďže dividendy patria vlastníkovi akcií. Žalovaní v 1/ a 2/ rade nemohli byť dobromyseľní ani pri prijímaní dividend, pretože boli od počiatku ex tunc nedobromyseľní držiteľia akcií, o čom rozhodol súd.

35. To isté platí aj v konštatovaní žalovaného v 2/ rade, že o neplatnosti zmlúv bolo právoplatne rozhodnuté až 23.6.2004, pričom jeho právo na vyplatené dividendy nebolo žalobcami do tohto dátumu nijako rozporované a z uvedeného dôvodu nemožno spochybňovať jeho dobromyseľnosť aj s tým spojenú aplikáciu § 179 ods. 1 Obchodného zákonníka na tento prípad.

36. Tvrdenia žalovaného v 2/ rade, že skutočným dôvodom tak neskoro podanej žaloby bol žalobcami sledovaný účel obchádzania platenia súdnych poplatkov, nemá podľa žalobcu ani logiku. Zástupcovia žalobcov v prípade neúspechu znášajú trovy, ktorých súčasťou je aj súdny poplatok a v prípade úspechu žalovaní budú povinní vydať bezdôvodné obohatenie žalobcov.

37. K uvedenému vyjadreniu žalobcu žalovaní v 2/ rade opätovne poukázal na skutočnosť, že Obchodný zákonník nemá žiadne výslovne ustanovenia upravujúce začiatok plynutia premlčacej doby na plnenie

práva na vymáhanie bezdôvodného obohatenia, a preto je potrebné vychádzať zo všeobecnej úpravy obsiahnutej v § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka. V tomto prípade k bezdôvodnému obohateniu došlo v roku 1998, kedy došlo k vyplateniu dividend žalovaným, ktoré v tom čase boli uplatnené riadne a v súlade so stanovami spoločnosti.

38. Vo vzťahu k porušeniu dobrých mravov a námietky premlčania, žalovaný v 2/ rade uviedol, že v právoplatnej judikatúre takto vznesená námietka žalobcov obstojí len výnimočne a len vtedy, ak existovali nejaké objektívne podmienky, ktoré bránili veriteľovi uplatniť svoj nárok alebo dlžník zabraňoval veriteľovi uplatňovanie jeho nároku. Napriek uvedenému zástupcovia žalobcov nepreukázali žiaden výnimočný dôvod, a okrem toho nijakým spôsobom nepreukázali prečo žaloba bola podaná až 10 rokov po právoplatnosti citovaných rozhodnutí a až 16 rokov po vyplatení dividend za rok 1997.

39. Na záver žalovaný v 2/ rade vo vzťahu k vymáhanému nároku poukázal na ust. § 179 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého akcionári, ak prijímú dividend dobromyseľne, nie sú povinní ju vrátiť na rozdiel od všetkých ostatných plnení, ktoré boli podľa právnej úpravy plneniami contra legem. Je dôležité poznamenať, že v prípade rozhodovania valného zhromaždenia sa predpokladá, že dobromyseľnosť akcionára je daná, čo v praxi znamená, že spoločnosť v tomto prípade zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že akcionár dobromyseľný nebol. V prejavennom prípade podľa žalovaného v 2/ rade žalobcovia neunesli dôkazné bremeno ani k tejto právnej otázke.

40. Keďže žalovaný v 2/ rade nebol účastníkom sporu vedenom na Krajskom súde Bratislava pod sp. zn. 43Cb/15/1998, nemohol mať objektívnu vedomosť o tom, že ním prijatá dividenda mohla byť prijatá bez právneho dôvodu. O neplatnosti zmlúv bolo rozhodnuté 23.6.2004, pričom právo na vyplatenie dividend nebolo žalobcami do tohto dátumu nijako rozporované a z uvedeného dôvodu nemožno spochybňovať jeho dobromyseľnosť a tým spojenú aplikáciu § 179 ods. 1 Obchodného zákonníka na tento prípad.

41. K ostatnému vyjadreniu žalovaného v 2/ rade zástupcovia žalobcu vyjadrenie nepodali.

42. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania proti rozsudku ako aj uzneseniu boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 365 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP) vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP) postupom, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nebolo potrebné opakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžaduje si to ani verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolania žalobcu a zástupkyne žalobcu v 2/ rade proti rozsudku a uzneseniu nie sú dôvodné.

43. Podľa § 387 od. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

44. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

45. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd konštatuje k námietkam žalobcu o nedostatočnosti jeho odôvodnenia, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviska procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor, a z ktorých vyvodil právny záver. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo ako aj predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

46. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku z hľadiska a argumentačnej súdržnosti, nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vytknúť závažne nedostatky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby sporová strana bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Odvolací súd záver v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci samej s poukazom na ust. § 387 ods. 2 ČSP, odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

47. Odvolací súd viazaný odvolacími námietkami dospel k záveru, že zástupcovia žalobcu v odvolaní neuviedli žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré neboli predmetom posúdenia súdom prvej inštancie, ktorý sa náležite vysporiadal s námietkami žalovaných v rámci svojej obrany spočívajúcich v nedostatku aktívnej legitímácie na strane zástupcov žalobcu, to, že pohľadávka uplatnená žalobcom je premlčaná, ako aj tým, že námietka premlčania vznesená zo strany žalovaných v 1/ a 2/ rade je v rozpore s dobrými mravmi. Všetky zástupcami žalobcu produkované tvrdenia, ktorými argumentovali v odvolacom konaní boli známe už v konaní pred súdom prvej inštancie a ani žiadnym iným spôsobom nevyvrátili právne názory súdu prvej inštancie, a preto odvolací súd považoval odvolanie za nedôvodné.

48. Odvolací súd považuje za duplicitné vyjadrovať sa k jednotlivým námietkam uvedených v odvolaní, nakoľko súd prvej inštancie sa im venoval vyčerpávajúco v odôvodnení svojho rozhodnutia.

49. Odvolací súd len na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza, že predmetom tohto súdneho konania je tzv. derivatívna akcionárska žaloba (derivate actio, actio pro socio) podaná podľa § 182 ods. 1 písm. d/, e/ ods. 2 Obchodného zákonníka. Podľa týchto ustanovení, na žiadosť akcionárov uvedených v § 181 ods. 1 Obchodného zákonníka, dozorná rada uplatní v mene spoločnosti nároky na náhradu škody, prípadne iné nároky, ktoré má spoločnosť proti členom spoločnosti. Ak dozorná rada bez zbytočného odkladu nespĺní žiadosť akcionárov, môžu akcionári podľa § 181 ods. 1 Obchodného zákonníka uplatniť tieto nároky v mene spoločnosti. Iná osoba ako akcionár, ktorý návrh na súd podal, alebo ním splnomocnená osoba, nemôže v súdnom konaní robiť úkony v mene spoločnosti.

50. V súlade so zásadami poctivého obchodného styku možno konštatovať, že akcionár nepožíva právnu ochranu v prípade, ak nebol pri nadobudnutí dividendy dobromyseľný. Dobromyseľnosť sa musí vzťahovať na čas prijatia dividendy, t.j. čas, kedy táto bola akcionárovi skutočne vyplatená. Dobromyseľnosť sa potom posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu.

51. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 43Cb/15/1998-473 zo dňa 1.7.2002 po potvrdení rozsudkom odvolacieho súdu, t.j. Najvyššieho súdu SR č. k. 4Obo 148/03-772 zo dňa 22.4.2004, nadobudol právoplatnosť dňa 23.6.2004. Centrálny depozitár cenných papierov SR a.s. zapísal zástupcu žalobcu v 1/ rade a právneho predchodcu zástupkyne v 2/ rade ako majiteľov akcií žalobcu ku dňu 14.2.2004, a to spätne ku dňu 3.3.1998.

52. To súčasne znamená, že až po dni 14.2.2004, resp. najneskôr po dni 23.6.2004, vzniklo žalobcovi právo vymáhať od žalovaných vrátenie neprávom vyplatených dividend za predchádzajúce obdobia.

53. Keďže žalobca podal žalobu na súd dňa 20.6.2014 (súd prvej inštancie nesprávne uviedol ako dátum podania žaloby dňa 23.6.2014), keď túto žalobu podal telefaxom a následne v zmysle vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku v lehote 3 dní doplnil predložením originálu, došlo v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania k premlčaniu všetkých nárokov, vrátane vyplatených dividend pred dňom 20.6.2010, pričom najneskoršie boli dividendy za rok 1997 vyplatené ku koncu roku 1998, z čoho nepochybne vyplýva, že sa na ne vzťahuje premlčanie.

54. Pokiaľ žalobca vzniesol námietky spočívajúce, že takéto premlčanie odporuje dobrým mravom, v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci 4Cdo/171/2012, ktoré riešilo možnosti uplatnenia námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi s vecnoprávnou

stránky. Z dôvodov tohto rozhodnutia vyplýva, že pri hodnotení podaného dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým možno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu a preto ani zohľadniť prípadne vecné nesprávnosti rozhodnutia.

55. Aj z judikatúry Najvyššieho súdu, ktorá parciálne pripúšťa prieskum námietky premlčania pre rozpor s dobrými mravmi vyplýva, že korektív dobrých mravom nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprimerane oslabovať subjektívne právo a účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Odopretie právnej ochrany dlžníka namietajúceho premlčanie práva má preto miesto len vo výnimočných situáciách, keď k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov než je dosiahnutie hospodárskych cieľom, či uspokojenie iných potrieb, keď hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť veriteľa, prípadne keď je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi tak, na postavenie niektorého z nich navonok (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR vo veci 33Cdo/126/2009 z 29.6.2010).

56. Tak, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, v čase vyplácania dividend žalovaným títo neboli účastníkmi konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 43Cb/15/1998, preto ním vyplatené dividendy prijali dobromyseľne, bez úmyslu poškodiť či znevýhodniť veriteľa - žalobcu a výkon takéhoto práva nevedol k neprijateľným dôsledkom vo vzťahu medzi účastníkmi.

57. Rovnako správne je aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým odňal zástupkyňi žalobcu oslobodenia od súdnych poplatkov, keď len v roku 2018 boli zástupkyňi žalobcu v 2/ rade vyplatené finančné prostriedky na základe súdnych rozhodnutí v celkovej minimálnej výške 45.000,- eur. Okrem uvedeného má stály príjem - invalidný dôchodok, poberá rodičovské dávky a zároveň je zástupkyňa žalobcov v 2/ rade vydatá s tým, že nijako súdu neavizovala, ani v podanom odvolaní, že by si manžel neplnil voči nej, resp. deťom zákonné vyživovacie povinnosti. Skutočnosť, že žalovaný v 2/ rade nie je účastníkom konania o oslobodení, či odňatí súdneho poplatku, je pre danú vec irelevantná, nakoľko o odňatí oslobodenia súdneho poplatku môže súd rozhodnúť aj ex offio, t.j. bez návrhu, resp. podnetu tretej strany. Rovnako ako by si odvolací súd osvojil názor odvolateľky spočívajúcej v tom, že pri rozhodovaní o oslobodení osobných poplatkov treba tiež prihliadať na povahu a okolnosť uplatneného nároku, keď táto sa ako zástupkyňa minoritného akcionára domáhala derivatívnou žalobou vydania bezdôvodného obohatenia, bol by každý minoritný akcionár domáhajúci sa vydania bezdôvodného obohatenia zo strany akciovnej spoločnosti derivatívnou žalobou oslobodenia od platenia súdneho poplatku.

58. Odvolací súd preto dospel k záveru, že odvolacie dôvody, na ktoré poukazoval žalobca v odvolaní proti rozsudku a zástupkyňa žalobcu v 2/ rade v odvolaní proti uzneseniu, ktorým jej odňal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, sú v celom rozsahu neopodstatnené, nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a uznesenia a nie sú spôsobilé privodiť ich zmenu, na základe čoho odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie spolu s uznesením ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil vrátane závislého výroku o trovách konania, keď zástupcovia žalobcu v odvolaní neuviedli žiadne odvolacie námietky, ktorými by spochybnili správnosť záverov súdu prvej inštancie o nároku žalovaných a náhradu trov konania a povinnosti zástupcov žalobcu tieto nahradiť, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok aj v týchto častiach vecne správny.

59. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania odvolacieho konania podľa § 378 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP § 255 ods. 1 CSP a obom úspešným žalovaným v odvolacom konaní priznal náhradu trov odvolacieho konania proti zástupcom žalobcu, keď podľa § 182 ods. 3 CSP akcionári, ktorí si uplatnia v mene spoločnosti nároky podľa ods. 2 sú povinní znášať trovy súdneho konania za spoločnosť. Túto povinnosť sú akcionári (zástupcovia žalobcu) podľa odvolacieho súdu povinní znášať spoločne a nerozdielne.

60. K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).